

ԱՆԴՐԻՔԵ ՃԵՐԱՊ ՔԵՐԻՇՆԱՐՊ ՃԵՐԱԾԻ ՔԵՐԻ ԱՆԴՐԻ ՀԱՅ ԹԻԾ ԱԴ
ՄԻՇ ԱՐԴ
ZIKRE HIG

Of the Amhara National Region Council in the Federal Democratic Republic of Ethiopia

**Issued under the Auspices of the
Council of the Amhara National
Region**

1324
Birr 676.20

<u>ማግብ-ኩ</u>	<u>Content</u>
አዋጅ ቁጥር ፲፻፭፭ /፭፻፲፭ ፭.፻	Proclamation No. 297 /2025
የኢትዮ-ጵያ ከልል ፍርድ በታች	The Amhara National Regional Courts
ማግብኬው አዋጅ	Consolidation Proclamation
አዋጅ ቁጥር ፲፻፭፭ /፭፻፲፭ ፭.፻	Proclamation No. 297 /2025
የኢትዮ-ጵያ ከልል ፍርድ በታች	The Amhara National Regional Courts
ለማግብኬው የወጪ አዋጅ	Consolidation Proclamation
<p>የከልለ ፍርድ በታች የድጋፍ-ትን መሠረታዊ የለወጥ ሂደት አላቸውን በማረጋገጥ፣ የዳንነት አገልግሎትና ተያያዥ ሥራውናን ከዚሁ በደረሰበት ተከናወልኝ በመደግኘ እንዲሁም የከለመግባባት መኖሪያ አማራጭ-ትን በማሳኑት የገንዘተበበት የፍትነት የፍቅር በተማሪ መልከት መኖሪት አስፈላጊ በመሆኑ፣</p> <p>ከለሎች የፍትነት አካላት ወር አካባቢና መርሆን በከበረ መልከት በቅንቃ-ትና በት-በብር መሠረት የፍትነት አስተዳደር ሥርዓትን የበለጠ ተደራሽ፣ ቁልጣና፣ ወጪታማ እና ጥራት ያለው እንዲሁም የሚያስቀር በመሆኑ፣</p> <p>አዲዲስ አመራር-ት እና የአመራር ሥርዓቶች ሥር አይ ለውጧ ከመሠረታዊ እና የሥነ-ሥርዓት አገቶ ወር የሚጠጥው የአገት ማሳቀል መዘርጋት አስፈላጊ በመሆኑ፣</p>	<p>WHERE AS, it is necessary to fully justice request of the society by ensuring sustainability of basic reform process that regional courts has begun supporting judicial services and related activities with up-to-date technology as well as expanding mechanisms of dispute resolution;</p> <p>WHERE AS, working in coordination and cooperation with other justice institutions, in way of respecting law and principle, enables the justice administration system to be more accessible, efficient, effective and of high quality;</p> <p>WHERE AS, it is necessary to create coherent legal framework with fundamental and procedural law when newly procedures and procedural systems are applied;</p>

የፍትነት እና የሰነድነት መርሆምንን በማግኘት
መልካም የተለያዩ እርግ ስነዎች እና ባለሙያዎች በጥቃት
መርቃቄ የሚፈተቂት ላይ በኋላ መደረግን የፍትነት
መርቃቄን መጠቃሚነት የተሰለ ለማቅረብ የሚያገኘ
በመሆኑ፤

የአማራ በአዲሮ ከልል የዚህ በት በተመሳሳይ የአማራ
በአዲሮ ከልል ስት መንግሥት አንቀጽ ፭ዥ ጉዥ አንቀጽ
(፳) (፳) መመሪት የሚከተለውን አዋጅ ለወጥ፤

ክፍል አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌዎች

፩. አዋጅ ሽቦ

ይህ አዋጅ “የአማራ ከልል ፊርማ በጥቃት ማጠናከራዊ አዋጅ
ፉጥር ይዘን/ፉጥር ፭.፻፻” በማግኘት ለተሰጠ ይችላል፡፡

፪. ትርጓሜ

የቁል መይም የአዲሮ ከልል የተለያ ትርጉም የሚያስጠው
ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ መሰጥ፡-

፫/ “የዚህ በት” ማለት የአማራ በአዲሮ ከልል የዚህ
በት ነው፡፡

፬/ “ወን” ማለት በዚህ በጥቃት በየደረሰው ባለ ፊርማ በጥቃት
ወሰጥ የፍትነት ተግባራ-ትን እንዲያከናወን በግዢዚ በት
የተሰጠ የተፈጥር ለው ለሆን በየደረሰው የሚገኘ
የፍርድ በት ተፈዘገናቸውን የዚሁ ተፈዘገናቸውን
ይጨምሶል፡፡

፭/ “ፍርድ በት” ማለት የዚህ በጥቃት ተፈጻሚ የፍርድ በትን
ከፍተኛ ፊርማ በጥቃት እና የወረዳ ፊርማ በጥቃት
የመቻልለል፡፡

፮/ “በዚህ ጉባኤ” ማለት በዚህ በጥቃት ተፈጻሚ የፍርድ በት ደረጃ
የተቻቻመው የሚሸጥ አስተዳደር ጉባኤ ነው፡፡

፯/ “መንግሥት” ማለት የአማራ በአዲሮ ከልል
መንግሥት ነው፡፡

WHERE AS, providing legal framework for
participation of various stakeholders and professionals
in the justice system, in compliance with principles of
judicial independence and impartiality, helps for
betterment of the judicial system;

NOW, THEREFORE, the Amhara National Region
Council, in accordance with Article 49, Sub-article (3)
(1) of the Revised Amhara National Regional State
Constitution, hereby has proclaimed this proclamation.

PART ONE
GENERAL PROVISIONS

1. Short Title

This Proclamation may be cited as “The Amhara Region
Courts Consolidation Proclamation No. 297 /2025.”

2. Definitions

Unless the context requires otherwise, in this
proclamation:

1/ “Council” means the Amhara National Region
Council.

2/ “Judge” means a natural person appointed by the
Council to carry out judicial functions at courts in the
Region at each level, and includes presidents and
vice presidents of courts found at each level.

3/ “Court” includes the Regional Supreme Court, High
Courts and Wereda Courts of the Region.

4/ “Main Council” means Judges Administrative
Council established at the Supreme Court level.

5/ “Government” means the Amhara National
Regional Government.

፩/ “የቃድራል ላይ” ማለት በከልል መሰጥ በየቃድራል

የተፈቀመ በቅልጭ፣ ከፍተኛ እና የመረዳ ቃርጉ
በቃድራል ነው::

፪/ “የቃድራል ላይ” ማለት በከልል መሰጥ በየቃድራል
የሚገኘው የቅልጭ፣ የቃድራል እና የሚገኘው በት
ቃድራል የሚያስተካክለ ነው::
፫/ “የተሰጠው መደረሰ” ማለት የቃድራል እና የቅልጭ
አካላት ቁጥጥር እንደታቻውን በቅልጭ በቃድራል
የቅልጭ አስተዳደር ተያዋች ለይ በቃድራል
የሚመከራበት፣ የሚያቀዥበት፣ የሚመሩበት፣
የሥራ አለፈሸጣጥዎን የሚገመገሙበት እና
አጠቃላይ የቅልጭ አስተዳደር ሥርዓቱን ተልተኞና
እና ወጪታማንት የሚያቀረበበት በቅልጭ አካል
የሚመራ የቃድራል ላይ ማስቀመጥ ነው::
፬/ “የአለከተሮኑ ቁልጭ” ማለት ከፍተኛ እንልግሎት የዚ
በተያያዘ በአለከተሮኑ ቁልጭ የተቀመጫ እና
በከምተውተር፣ በፍላሽ፣ በስራ፣ በድረሰና ወይም በለላ
የአገርመሸቦን እና ከመሸከቦን ቁጥጥልና ለፍርድ
በት የቀረበ አበቱታ፣ ማስረጃ፣ ለክን ተደርጋው ወደ
አለከተሮኑ ቁልጭ የተቀባዩ የቅልጭ መዝገበ፣ በድምጽ
(በአዲም)፣ በወሰኑ (በአዲም)፣ በድምጽ እና በወሰኑ
(አዲም-በንጻል) የተቀረበ እንዲሆም ከድምጽ ቁልጭ ወደ
ፊርማ የተቀባዩ (ትራንስስራይ የተደረገ) የፍርድ በት
ከርከር እንዲሆም የፍርድ በት ዓይነት
የሚመለከታቸው የተፈቀደለቸው መሠታቸው ያስገቡት፣
የጠናት እና ቅለው፣ የመዝገበ አካል አድርጋ የሚያጠረው
መረጃ ነው::
፭/ “ዳጋቸል ዓይነት” ማለት የፍርድ በት የአለከተሮኑ
ቁልጭ ወይም ለለም በአለከተሮኑ ቁልጭ
የተቀመጫ የፍርድ በት ለነገዴን እና መረጃዎን
ማከተላል::
፮/ “ክፍ ዓይነት” ማለት ለፍርድ በት እንልግሎት
የሚመለከት የቅልጭ ዓይነት እና የስተካቸው
አስተዋዎች ይገኘነታቸውና ተሠራጨሮቸው
ተጠበቀ የሚቀመጥበት ማስከል ነው::

፩/ “Judicial Body” refers to Supreme, High and Wereda

courts established at each level in the Region.

፪/ “Justice Body” includes Institutions of Justice, Police
and Correction found at each level in the Region.፫/ “Joined up Forum” refers to joint platform of the
judicial and justice bodies led by the judicial body,
in which they, while maintaining their respective
institutional independence, jointly discuss, plan,
perform and evaluate their performance on common
issues of administration of justice and enhance
efficiency and effectiveness of overall administration
of justice system.፬/ “Electronic File” means judicial records including
pleadings and evidence, in an electronic form
submitted to a court via a computer, flash, CD,
website or other information and communication
technology medium in connection with judicial
services; scanned judicial records converted to
electronic format; court proceedings recorded in
audio, video, audio-visual form, and those which are
transcribed ones as well as those others which are
uploaded and considered as part of the court record
in the eyes of judges and other authorized court
personnel.፭/ “Digital Data” includes electronic court files or
other court documents and information stored in
electronic form.፮/ “Data Center” refers to a center where digital data
and software systems to be used for court service are
kept secured and confidential.

ԷՇ/ ԱՓՇ ՊՐԵԴ. ՔԵՆ. ՊԵՐ ՊԵՐ ԱՆԴ ՔԱՆԴ
ՊԵՐ ՔԵՆԴՐ ԱՆԴ ԿԵՐ:

III/ ԱՆՎ ԱՓՔ Թ-ՆԴ ԱՄԵՐ ՀՀԴ ՎԴ-ՀԱԽԹ ՀՀԴ
ՀՀԴ ԳՀ-ԳՐԱ ԲՄԴՀԱ:

Ե. ՔԱՓՔ ԴԱՑՄԱՆ ՓՈՅ

ይህ አዋጅ እንደ አገባብነት በከልል የርሃድ በታች፣
በደንብ፣ በተከናወል መገኘት፣ በመቀበል፣ በንገድ-ለይና፣
በምስክርች እና ከፍናዎች ሥራ የርሃድ በሚገኘው አካልና
እንዲሁም በቴሮ አዋጅ በግልጽ በተጠቀሰ መቆጣም
በግብርአዊው ልዩ ቀን ልዩ ዓይነት ምርመራ ይሆናል፡፡

6. የኢጥዮ ፍሰማዎች

ՀԱ ՀՊԷ ԲԱԿԻՇԱԿ ՅԱՄՎՔ ԲՅԱՒՆ

- 1) የከልለ የዳንት ሥርዓት ከሚናቸውም ወሰጣዊ እና
መጠቃቅ ተጽዕኖ እንዲሆኝም ጥልቂ ጉባኤ ነኝ ሆኖ
እንዲሆኝ ማስታወሻ፤
- 2) የዳንት አገልግሎቱ የሰበዓዊ መብቶችን እና
ነገነቶችን እንዲሆኝም የከተማ የበለቤትና
የመረከከለበርና የሚያረጋግጥ እንዲሆኝ ማስታወሻ፤
- 3) የዳንት አገልግሎትን ተደረጋቸ፡ ቀልጣኬ፤
መጠቃሚ፡ ተጠማቸ፡ ባልጋድ እና ተጠያቄነትን
ያረጋግጥ እንዲሆኝ ማስታወሻ፤

հԵՐԱ ԱՅՈՒ

ሰሰ ፍርድ በታች እና የታች

፩. የጠቅላይ ፍርድ በት ሥልጣን እና ተግባር

ԱԱՀԱ-Դ ՀԱՅԻ ԱՊՈՔԱՅ ԲԸԸ ԱԴ ԳԻՆՈԹ ԽԱՄԱՆ
ՀԵ ԴՐԱԳԱ ՀՅԱԳԻՄՈՒԹ ՄՅԱ ՈՊՈՔԱՅ ԲԸԸ ԱԴ-:

እ/ የጥርጋ በተቻን አስተዳደርም መዋቅር ያደረሰል፤
አስፈላጊ ሆኖ ለማሽንውም የሰው ችልል ጥናደን ማወጪ
አንድነና ይመራል፤ ይከላላል፤ በርሃና በጠቅላይ ተርጋ
በቱ በማውጣት መመሪያ ይውሉል፤

12/ "Person" means a natural or juridical person.

13/ Any expression described in masculine gender in this proclamation shall include the feminine gender.

3. Scope of Application

This proclamation shall be applied, as appropriate, on the regional courts, judges, litigants, lawyers, pleaders, witnesses and other persons having relationships with judicial functions as well as other persons who are expressly or impliedly referred in this proclamation.

4. Objectives of the Proclamation

This Proclamation shall have the following objectives:

- 1) To enable the regional judicial system to function free from any internal and external influence and interference;
- 2) To ensure that the judicial service respects and ensures human rights and freedoms, as well as the rule of law;
- 3) To make judicial services accessible, efficient, effective, transparent, and accountable.

PART TWO

COURTS AND JUDGES

5. Powers and Duties of the Supreme Court

Without prejudice to the powers and duties of the Supreme Court provided in other laws, the Supreme Court shall:

- 1/ Organize administrative structure of the courts; if it deems necessary, make again and revise including redeployment of human resource; details shall be determined by a directive to be issued by the Supreme Court;

፪/ አዋጅ ስነዬና ማስፈትት ስነዬና የሚሸጠው ስርዓትና የጥቃት ተብል የወጪ አዲለም ይመጣል፤	2/ Creates structures enabling to sustainably execute new practices; deploys appropriate human resources;
፫/ የሰል የርድ በታች የሚሸጠው ስነዬና የአዲለም እና ከውክክና ተከተለ አውጭ የጥቃት እንዲሁን ይመራል፤ ከፋይም ተ በተመለከት መመሪያ ይመጣል፤	3/ Work for the regional courts' judicial services to be supported with modern information and communication technology; issue directives regarding its implementation thereto;
፬/ የሰል የርድ በታች የሚሸጠው ስነዬና አዲለም ተያያዥ መለያዥን (በፋይታን) የጥቃት ያስቀላል፤ አስተላላ ሆኖ ስያጻውም የለውጣል፤	4/ Design and improve the logo and other related branding of the regional courts, after when it deems necessary;
፭/ የፋይታና የታ እና የፋይታዊ ስሌተውች ይንብት እና የሚሸጠው ስርዓትና የጥቃት ይመራል፤ የታ የታ ላይ ያስቀምጣል፤	5/ Work to ensure the security and confidentiality of its digital data and software systems; stores them in a data center;
፮/ በፊደል ወይም በፊደል ስርዓትና መልከ የሚገኘ እና ከተባለ የቀረ መግለጫን አቀማመጥ፤ ዘዴዎች፤ ለውጥ እና አውጭነ አስመልከቶ መመሪያ የመጣል፤	6/ Issue a directive that govern storage, transfer, alteration, and disposal of closed dead-files whether in paper or electronic form;
፯/ የፋይታና የታ እና የፋይታዊ ስሌተውች የሚሸጠው ስርዓትና የጥቃት እና የሚሸጠው የሚከታተል ያስፈት በታ ያደረግል፤	7/ Sets up the Joined up Justice Forum for the judicial and justice bodies, as well as establish an Office which follows-up its implementation;
፱/ በከልል የባሳል የርድ በታች አውጥና አማካተው እንዲሸጠውና እንዲጠናከር እንዲሸጠው ለለው የአስመግባባት መኖሪያ አማራጭዎች እንዲቀበሩ የመራል፤	8/ Undertake activities of recognition of traditional courts in the region get organized and strengthened as well as enhancement of other dispute resolution mechanisms;
፲/ ከፋይታና ስርዓት ወይም አገልግሎት አስቀጥ ደር ግንኙነት ባለጥው ጉዳዮች ላይ ስት ይመጣል፤ ረቀቃ ስትችን ለምክር በታ፤ ለቀቀ አስተዳደር ትባኑ ወይም ለለ ስትን ለማግድች ለሰጠን ለተሰጠው አካል ማቅረብ ይችላል፤	9/ Initiate laws on matters related to the judicial system or provision of judicial services; it may submit draft laws to the Council, Judicial Administration Council, or any other authorized body to approve the law;

ii/ ከፍናት ለገልጻዎች የር ቃንናት የልተወ ስኩር
በት መያወ ከፍርድ በት መያወ ምግባር የወጪ የወጪ
ለማስተዳደር የሚያስችል ለሚገኘት ይዘረዋል;
ስተርቃና በመተዳደሪያ ለመ ለመለል፤ የወጪ የወጪ
ለማስወር እና የልወም ለወጪ የወጪ የወጪ የወጪ
በተመረጋገጫ ሰዕላ ተያዋች ለመ አዎች ተችት እና
የወከልናቸውን ይዘረዋል፤

iii/ የመታዊ የዳምዎች ገዢ ምንጻል፤ ከርክር አፈጻጸም
በመመራሪያ ይመለናል፤

iv/ የፍናት እና የግልጻዎች ለሰጠና ማስከል የቃቀማል፤
ከርክር የከልሉ ምክር በት በማያወቅው ይጋብ
ይመለናል፡፡

፩. ስለ የኋና ከላላ

፩/ የኋና በፍናት ለሰ- ለፈጸመው መያወ ለይፈጸም ለቀረው
ድርጅት ማንኛውም የፍት-አብይክር መያወ የወንጀል ከስ
ልቀመሰት አይችልም፡፡

፪/ የኋና ከባድ መንጀል ለፈጸም እና ከፍንድ ከልተገኘ
በሰተኞር በበረ ገ-ቀዥው ለይፈጸም አይያዝም፤ በወንጀል
አይከሰስም፡፡

፫/ የመተዳደሪያ የር ቃንናት የልተወ ስኩር
ተራዘጋጅት ከባድ መንጀል ለፈጸም እና ከፍንድ
ከልተገኘ በሰተኞር ምክር በቱ ለይፈጸም አይያዝም፤
በወንጀል አይከሰስም፡፡

፬/ የከልሉ ቅት-ክ በር የወጪ የወጪ የወጪ
መፈጸመ-ን የሚያረጋግጣ በቱ ማስረጃ ካለው ከለለው
አንዳንዱ ጥያቄውን በጽ-ሐፍ ለበረ ገ-ቀዥው ማቅረብ
ይችላል፡፡

10/ Establish management system of knowledge generated in and outside of courts relating to the provision of judicial services, design and implement strategies thereto; organize workshop and consultations on selected themes enabling to sharing of knowledge and experiences;

11/ Hold an Annual Conference of Judges; details shall be determined by a directive;

12/ Establish judicial and arbitration training center; details shall be determined by a regulation to be issued by the Region Council.

6. Immunity of Judges

1/ A judge shall not be sued in any civil or criminal action for any act or omission in relation to his judicial functions.

2/ No judge shall be arrested or prosecuted without prior permission of the Regional Judicial Administration Council, except in the case of *flagrante delicto* for a serious crime.

3/ President or Vice President of the Supreme Court shall not be arrested or prosecuted without prior permission of the Region Council, except in the case of *flagrante delicto* for a serious crime.

4/ The Head of Regional Justice Bureau may submit a written request to the Regional Judicial Administration Council for revocation of immunity of a judge if he has sufficient evidence to prove the judge's involvement in the commission of a criminal act.

Ե ԱՅՍ ՀԵՂՔ ՅՈՒ ՀԵՂՔ (6) ՔԴՔԴԴՈՒԹ Ա.Դ.Կ.Պ
ՔԳԵՆ Ա.Ը ՖԱԼՈՒ ԱԴԿՊՆ ՈՒ ՄՈՒ ՄՊԸՆ
ԱՄԿԸՆ ՔՅԹ ԽԵՎՆԻ ՀՄԸ ՄՈՅԹ ԽԵՎՆԻԿ
Ա.Ը ԱԴՔԸՆ ԽՈՅ ՄՎԵՆ ՀԿՄԸՆ ՈՄԱՆ ԴՔՔ
ԿԿԸՆ ՈՒ.Ը ԴՊԿՄ ԱԴՔԸՆ ՀԿՄԸՆ ՈՄԱՆ ԵԱԿ
ԵԱԿ:

Հ. ԽՈՂ ՈՊՊՅԱՆԴ ԴՔՓ ԴՅ ՔՀՀ

የመሰንጠኑ መጠት

እ/ የለመያዝ ወይም የለመከለለ ከለላ እንዲገኘ የያዊ
የቀረበበት ይች በተ-ይሸ ላይ እንደገኘ ሆኖታ በአካል
በመቅረብ ወይም በእናት-ና በመለከት የመሰለዎች
መለለ የመቅረብ መብት እለው::

፩/ የዚህ አንቀጽ የዚህ አንቀጽ (፭) ዓንጻን በጥርም
ከለለው አንዳንዱ ጥያቄ የቅረበበት ይች ያለበቁ
ምኩንያት በእኔና በመቅረብ ወይም በእኔና በመለከ
መለሰን አለማቅረብ ወሰኑ ከመሰጠት የሚያጠድ
እኩምንም::

ይ/ የዘ.ሱ አንቀጽ 30-ን አንቀጽ (፩) እና (፪) ድንጋጌዎች
በጥናም ካላለው አንዳንሱ ጥያቄ የቀረበበት ይች ለይ
የቀረበው ማስረጃ ይችው የተጠረጋጠረበትን ወንጀል ለለ
መፈጸመ ተልቅ እና በቁ በሆነ ሁኔታ የሚያሳይ ካሆነ
እና የቆናውን ምሳሽ መጠበቅ በጥርመራ ለራውና
በማስረጃ ማስቀሰብ ማረተ ለይ ለፈጻሚ የሚችል
ገዢት ለለመኖሩ በእሳማኝ ሁኔታ ካቀረብ የቆናው
መልስ የሚቀረብ መብት ታልሪ ካላለው ለነፃ
ይችላል::

5/ The Head of Regional Justice Bureau may submit a written Request to the Speaker of the Council for revocation of immunity of President or Vice President of the Supreme Court if he has sufficient evidence for the commission of a criminal act; the Speaker, after verifying and examining the matter and ascertaining existence of sufficient evidence, may submit the request to the Council for revocation of the immunity.

6/ Notwithstanding provisions of Sub-article (4) of this Article, if Head of Justice Bureau submits request for revocation of immunity providing sufficient evidence for suspicion initial as a judge committed serious crime in connection with his judicial functions or responsibilities, the Regional Judicial Administration Council shall immediately decide on the request.

7. Judges Right to be Heard on Request of

1/ A judge against whom request for revocation of immunity is made has the right to present a response, either in person or in writing, depending on the circumstances of the case.

2/ Notwithstanding provisions of Sub-article (1) of this Article, the failure of a judge to appear in person or to submit a written response without sufficient reason shall not be a bar to pass on a decision on the request.

3/ Notwithstanding provisions of Sub-articles (1) and (2) of this Article, judge's right to submit his response may be waived if the evidence presented against him clearly and sufficiently demonstrates his involvement in commission of the alleged crime and if it is reasonably shown that waiting for his response would be detrimental to the upcoming investigation and evidence-gathering processes.

PT&T. NO 09827

፩ የፌርድ በታች የዕለት አገልግሎት በፌዴራልያዥ
የተጠና በሚሆንበት ገዢ በመሆኑም እና የሚከ
ሆነው አገልግሎት እና ከርክም በመረዳት (በፌርድ)
በዚ ስለ ማስረጃ እና የተከለከለ መገኘትን አገልግሎት
የሚከለውን የፌርድ በታች ተት በአካል ስለ መቻቻ
የሚደንበት አገልግሎት መሆኑ አንድ አገልግሎት
በአለቤትናኝ፡ በፌርድ-ገዢ፡ በፌርድ ከንፈረንስ መያዥ
በፈላ የኢትዮጵያን እና ከመትኩስን ተከተሉበ
አገልግሎት በሚደረግ ይመለድ፡

ቁ/ ተከራካሪ መገኘት በይም የሚመለከታቸው ለለም አካላት
በኢትዮጵያን እና ከመ-ኩብያን ተከናወል ተደራሽ
ከሆነ ተርጓሜ በቻቸው መጥረያዥና ተስማሚዎች በይገኘቸው
ጥርጓሜና መሰኔዥና እና የመሰለለት በኢትዮጵያ
በደረሰ-ገጽ ወይም በላላ የሚያጠራጥር የኢትዮጵያን እና
ከመ-ኩብያን ተከናወል መገኘቶ በዚ እና አድራሻ
አንድጋድለቸው ማድረጋ ይቻላል፡፡

ይ/ በዚህ አንቀጽ የዚሰ አንቀጽ (፭) እና (፮) የተደረገበው
በጽርጋው ተከራካሪ ወገኖች፡ የአገት አሰራምና አካላት፡
ምናከርዎች እና ለደዚ የሚመለከታቸው ወገኖች በከል
መቻለበን ወይም የአበቱታ እና የሚሰረው አቀራረበበን
እናመሰልከቶ በጽርጋው በት በልጻ ሆኑታ የሚሰጥ ተቆጠበን
የሚያስቀር ሲሆም::

ይ/ የዚጀንት አገልግሎት በዚጀንት የተደገኘ መሆኑ
ይናን ከመደበኛ የሥራ በታ ወጪ ሆኖ እንዲሠራ
መብት ወይም ሥልጣን እየሰጥም::

ይ/ መቁሳይ ቅርድ በፌ. በተለዚ መንገድ እስከልወሰን ይረዳ
በየተናወግም እርከን ላይ የሚገኘ የከልለ ቅርድ በቋቋ
በደረሰታል የተለጠ ቅርድችን፣ ወሰኑወችን፣ በይኖችና
ትሬወጥና ወዳደወት፣ በወረቀት፣ በማተጥና
እንዲሸለምባቸው፣ በማድረግ፣ በጥንቃቄ፣ ማስተካከለ
እስቀልቸው፡፡

8. Digitalizing Judicial Services

- 1/ When judicial services are digitalized, in lieu of provisions in substantive and procedural laws requiring filing of petitions and litigation on written paper and those requiring physical appearance of litigants and witnesses before court, courts shall conduct judicial proceedings, *mutatis mutandis*, via electronic file, website, video-conferencing or other information and communication technology.
- 2/ Courts may send their summons, orders, rulings judgments, decisions or any other related matters to parties in dispute or other relevant bodies via electronic file, website or other reliable information and communication technology medium of communication and their respective addresses.
- 3/ Notwithstanding provisions of Sub-articles (1) and (2) of this Article, nothing in this Article shall prevent the Court from requiring physical appearance of disputing parties, law enforcement bodies, witnesses and other relevant parties before it or from ordering presentation of pleadings and evidence in special condition.
- 4/ The fact that judicial service is digitalized does not give a judge the right or authority to undertake his judicial functions outside of the regular workplace.
- 5/ Unless the Supreme Court decides otherwise, all levels of courts shall promptly print on paper digitally issued judgments, decisions, rulings and orders and get each of them signed and stored in a safe place.

B. 1987-38. 1987-38. 1987-38. 1987-38.

8/ የግዢዎች ሰው የኢትዮጵያን እና ከውሃዎች
ቍናዎች ሰውን ተጠቃሚ እስመሆን መያወ የፋይታል
ተደረሰነት የሰው መሆኑ የፋይነት እንደገኘ
የጊዜነት መብት የሚፈልጉት ያይገኛም::

፩/ በኋላ ታሰ-ት የመግኘት መርሆ እንደተመለከ ሆኖ
የኋነት ላይ ለሰነድ በኋላ ተመለከተውን፣ በፋይ-ፋይ፣ በፋይ-ፋይ
ከንፈርና ወይም በሌላ የኢትዮጵያን እና ከመ-ኩኬሽን
ተከናወች የመግኘት ዘዴ መሆኑ የባለት-የወንድ የባለወንድ
መሰረት ላይም::

Ե/ ՔՊԱՑ ՖԼՈՒ ԹՈՎՈՒ ԱՄԿԻՒՆ ԳԵՇ ՈՒ ՎԱՐԵՇԱ
ԹՂԱՐՅՆ ԹԱՐՄԸ ԱԼՓԻ ՔՄՈՒԴՅ ԱԼՎՆ ԱԽԾԻԸ ՎՃԵ
ԱՅ ՔՄՂՐՅՆ ՔԲԵՇ ՈՒ ԹԱ ԱՌՄՖ ԹԵՐ
ԱՄՊԱՐՅՆ ԱԼՄԱՐՅՈՒՆ ԱԼՄԱՐՅՈՒՆ ՄՆԵ
ԱԹՔՆԵ ԳԵՇ ՈՒ ԱՄՎՈՒ ԱԿՄԱ ՀՄ ԹԹՈՑԱ

፩/ የዚህ አንቀጽ ገዢ-ዢ አንቀጽ (፩) እና (፪) ደንጋጌዎች
በጥናዎም የተከራከረውችን ወደም የበተሰበችውን
የግል ስይወጥ፣ የአማካናን ጥቅም፣ የአገብበን ጥራል
የከልለን ወደም የህንጻን ለለምና ደንብናት ለመጠበቅ
ለባል ቅርጫ በት የቆኗት ሂይናን በዚህ ቅጠታ
እንደተደረጋ ለየዚህ ወጪ

፳/ ከባለተያያ ሂ.ቁድ ወጪ ለኖርድ በት የቀረ
አለከተሮኑኩ ፪.፭፻ ከሚመለከታቸው ተከራክረ ወገኖች
ወጪ ለወልደ ስወ ተለወጻ ከደረሰቸው::

ይ/ የዕለ አንቀጽ 30-ሰ አንቀጽ (፭) ይንገኙ በጥርጋም በጥርጋ
በጥቃት የተፈቀደለችው ስምም ለመፈጸም ለጥናት ታለሙ
አንዳሸም ለለለ ወንጀል ማስረጃነት ወይም የአገብ አኋ
የመንግሥት ተቀምና ለማስጠበቅ ከመጠቀም
አይከለከልም::

6. Implementation of this Article shall be determined by a directive to be issued by the Supreme Court.

9. Inviolability of the rights of Parties

1/ The fact that a person is not a beneficiary of any information and communication technology or is digitally inaccessible shall not deprive one's right to obtain judicial services.

2/ Without prejudice to the principle of open trial, judicial service being provided via electronic filing, website, video conference or any other information and communication technology mechanism shall not have the effect of depriving a party's right of privacy.

3/ Conditions under which media outlets, including digital media, may report and broadcast lively or with some delay of court proceedings in pursuance of principle of open trial shall be determined by a detailed law to be issued by the Supreme Court.

4/ Notwithstanding provisions of Sub-articles (2) and (3) of this Article, a court may make closed trial in order to protect privacy of litigants, their families, interests of children, public morals, or peace and security of the Regional State or the country.

5/ No electronic file submitted to a court shall be shared to any other person except consent of parties in a case.

6/ Notwithstanding provisions of Sub-article (5) of this Article, persons authorized by courts for their work and research purposes as well as evidence for other crimes or to protect public and state interests shall not be prohibited from using same.

Ա ԱՃԵՐԾՈՒՅԹ ԱՆ ԽԵՆԴԱՅԻ ԳԼՈՒԽ ՔՈՐԻ
Ա. ԱՊՈՎՈՒՅԹ ՄԱՅՈ ԽԵՆԴԱՅԻ ՄԱՅՈՎՅԱ
ԱՅԲԵՐՅԻ ԱՆ ԴԵՄՈՒՅԹ ՄԵՐԻ ՔՈՐԻՄԻ ՄԱՅ
ՖԵ ՔՄԱՐԵՒ ՊԼԵՅԱՅ ՄԵՐԻ ՀԱՅՔ ՄԱՅ
ԱԼԱԽԵՆԵՆԻ ՄԵՐԻ ԱԼԵՅ ՔՄԱՐԵՆԻ ՄԱՅ
ՃՅՈՒ:

5. የጥናና መሬት ስለ ማረጋገጫ

፩/ ቁርድ በታች የወጪዎች የትክክል አስተዳደር ሪፖርት
ወጪታማንት እና ትልተዋናን ለማረጋገጥ እና
በከልል መሰጥ የተሰለ የፋይትና አገልግሎት ለማስለፈ
በትርጉም ከሚገኘ የፋይትና አገልግሎት የዚህ በትርጉም
ይመለከታል::

፩/በ/ቤ/ር አ/ን/ቁ/ር ጽ/ው/ስ አ/ን/ቁ/ር (፭) የተደነገገው
አ/ን/ቁ/ር/ በ/ቤ/ር የ/ት/ብ/ር/ መ/ቁ/ር/ አ/ን/ቁ/ር
አ/ስ/ራ/ን/ቁ/ር የ/፩/፪/ በ/ቤ/ር የ/፩/፪/ በ/ቤ/ር/ አ/ን/ቁ/ር
የ/አ/ስ/ት/ቁ/ር/ ተ/ቁ/ር/ ተ/ቁ/ር/ ተ/ቁ/ር/ የ/፩/፪/ በ/ቤ/ር/ የ/፩/፪/

ይ/ የፌዴራል እና የፌትሃ አካላት በጋራ መደረሰዋል
የመሰተኞች፡ ለምምነት የተደረሰበበችውን ተያያዥ
የመፈጸም እና ወቅታዊ የሥራ አፈጻጸም ላይ ተተክ
የማቅረብ ወጪዎች ስለበችው፡፡

፭/ የት-ብብር መድረሻ- የፋት-ኩ አገልግሎትን ለማሽኑ
አንዳሸም በየጊዜው የሚሰተዋለ የሥነ-ጥሃግባር
ተደለተችን እና የአመራር ቅጂዎችን ለማረጋገጫ
የጠበቀች ማንበርን መግምር ከለለው አግባብነት
ያላቸው የሙያ ማንበራት ወይም ከበረድርና አካላት
በር በርሃ ይመከራል::

7/ A party to a case or his legal representative has the right to obtain the copy of a judgment, decisions, rulings and orders rendered via information and communication technology mechanism in electronic or print form.

10. Organizing Joined up Forum

1/ Courts shall work jointly with parallel justice bodies to ensure effectiveness and efficiency of criminal justice administration system and maintain better justice service in the region.

2/ Without prejudice to provisions of Sub-article (1) of this Article, the Joined up Forum shall work on shared civil as well as administrative justice issues as found necessary.

3/ Judicial and justice bodies shall have responsibility of participating in shared forums, implementing agreed matters and presenting current performance reports.

4/ The Joined up Forum works with other relevant professional associations or stakeholders including the Lawyer Association to enhance delivery of justice and to address ethical and other operational issues that could be identified from time to time.

፳፭. የፋይናት ሥርዓት ለማኑስ ምክር በት ስለ
ማግራይት.

፩/ መስሪያ የርሃ በት ከተደረገ የኩርድ በት ስምም
ከኩል ልምም እና ብቻ ካላቸው የሰነድ እና ለሰነድ
አንቀጽነት የለው የሥነሰነድ መሰነድ ባለሙያዎች
ከዚህበርሃ እና የምርግምር ተፈጻሚ የምርራን
የተመለከተ ያለ ከዚያ የሚመሩ አማካይዎች
የሚሰራውን የፋይነት ሥርዓት የውጭ አማካይ የዘርር
በት ዓይደደኝ ይችላል::

፩/ የልማት የዚህ በቱ የዚያነት ለመተዳደሪያ ለማስኩል
የሚፈጸም የዚህ-አሰጣቸውን በማመንጨሙ እንዲሆዎም ለለታቸው
በመቅረብ የርሱ በቱ የሚሰጠውንን ለመ-ሙያ በማከናወን
የፍርድ በታቸውን አስተዳደር ያጠናል::

ይ/ ማንኛውም የአማካር የዚህር በቁ: አባል የቆኗኗት ነገሱትን
በጣም መልከት ከፌ: ያለ አገልግሎት እንዲሰጥ
ይመቻቻቻል::

ቁ/ በቅዱ ቅርጫ በት· ስለ አማካይ የዚከር በት· አደረጃቸት፡
ስለ አባላት· አመራራጥ፡ አውራር፡ የአማ-የጊዜበር በኋላ፡
እና ለሰንታዊ ተደግኝነት ጉዳይታዊ መመራሪያ የወጥል፡፡

፲፭. ፻፻ ፭፻፻፭ አንቀጽ ፭፻

፩/ የርሱ በተቻ ለሚሰጠት የዚኑት አገልግሎት የሰውችን
ቋትና የማማኑት መብት ባከበረ መልካ ተመሳሳይ የሆነ
የዚኑት ከፍድ ከሚመለከታቸው ባለት-ቆየች ይለበባለ፤
፪/ የዚኑት አገልግሎት ከፍድ መጠን፤ ስለት እና ተያያዥ
ገ-ቆየች በምኑና በታ በሚመለ ደንብ ይውስናል፤

የ. ይ.፩፭ ማ.፪፭፭ እና የበት አበተዳደር

እ በቁላይ የርድ በት የዕድገት ነባት-ን እና ገልጋዕናት-ን
ቦማይናለሁ አገባብ ካለለው የወጪ እና ህንጻ ወሰጥ
ምንጭው የዓይነት ወይም የገንዘብ ድጋፍ ያፈለጋል
ይገኘውን ሁብትም ይጠቀማል::

11. Establishing Judicial Advisory Council

- 1/ The Supreme Court may establish an External Judicial Advisory Council composed of ex-judges, highly experienced and qualified professionals from law and other relevant fields of studies, university and research institutions who are willing to serve for free.
- 2/ The Judicial Advisory Council supports the administration of the judicial system by providing non-binding recommendations and undertaking such other functions assigned to it by the Supreme Court.
- 3/ Every member of the Judicial Advisory Council is expected to provide high-quality service in a manner that does not compromise judicial independence.
- 4/ The Supreme Court shall issue a directive about structure of the Judicial Advisory Council, selection of members, procedure, code of conduct and other related matters.

12. Court Fee for Judicial Services

- 1/Courts shall collect reasonable court fees from concerned parties for judicial services they provide, in a manner that respects the right to access to justice;
- 2/The amount, calculation and related matters of judicial service fees shall be determined by a regulation to be issued by the Council.

13/ Fundraising and Budget Administration

1/ The Supreme Court shall, without prejudice to judicial independence and impartiality, seek aids in kind or money from domestic and foreign sources, and utilize the resources it may acquire.

ይ/ 01/01 አንቀጽ 20-0 አንቀጽ (8) በተደንገጋጠ. መሠረት
ከለለ-ች የሚጠቃች በፌ.ዴ.ሪ. የጥናውን ጥ. እና
አጠቃቀመን ስልጣናዎች ከፌርድ በፌ.ዴ.ሪ. የጥናው
እኩዃውን ደረጃውን የሆኑ ስልጣና በፌ.ዴ.ሪ. የጥናው::

ከፍል የሚጠቃች

፩፭. ይጋብ እና መመሪያ የሚወጠት ሥልጣን

፩/የዚህ በፌ.ዴ.ሪ. የጥናው ስልጣና እና ሥልጣን
የሚያስተካክለ ይጋብ እና መመሪያ ሥልጣና::

ይ/ መቁለው ውጋድ በፌ.ዴ.ሪ. የጥናው እና ይጋብ እና
አጠቃቀመን ስልጣና መመሪያውን ሥልጣና::

፪፮. ተፈጻሚነት የለለቻው ስት እና

አውራርች

በዚህ አዋጅ የተሰጠው ተፈጻሚነት የሚችለን አዋጅ፣
ይጋብ፣ መመሪያውን እና አውራርች ተፈጻሚነት
የለቻው::

፪፯. አዋጅ ሥር እና የሚወልበት ህብ

ይህ አዋጅ በተዘጋጀ አገልግሎት ተቻል የሚሆን
ሆኑ የሚመለከት ይችላል::

በአዲር የፌ.ዴ.ሪ.

ማረጋገጫ ይ ቅን ይስጋ ዓ.ም.

አዲር ከበደ ለጋብ

የአማራር በፊዴራል ከልተው መንግሥት

ተሸከማ

2/ The Supreme Court shall submit a report regarding incomes and utilization of gained from other sources in the form of aids on the basis of Sub-article (1) of this Article with performance report of courts to the Council.

PART THREE

MISCELLANEOUS PROVISIONS

14. Power to Issue Regulation and Directive

- 1/ The Council may issue regulations necessary for the implementation of this Proclamation.
- 2/ The Supreme Court may issue directives necessary for the implementation of this Proclamation and regulations.

15. Inapplicable Laws and Practices

No proclamations, regulations, directives or practices shall, in so far as they are inconsistent with this Proclamation, be applicable with respect to matters provided for by this Proclamation.

16. Effective Date of the Proclamation

This Proclamation shall enter into force since the date of publication in the *Zikre Hig Gazette* of the Regional State.

Done at Bahir Dar

This 12th date of April, 2025

Arega Kebede Legas

President of the Amhara National Regional State.